

Vayishlach "En hij zond"
Genesis 32:3–36:43
Hozea 11:7–12:12
Obadja 1:1 – 21
Jozua 22-24

Weer een gelegenheid gemist

Jacob mag dan vrij zijn van Laban, maar achteraf zal hij vinden dat Laban maar een oefenperiode was voor de echte testen die hem wilden vernietigen, niet alleen hem, maar ook de plannen die de Almachtige voor zijn leven had. Het eerst op zijn lijst stond zijn broeder Ezau. Het was, zoals je kunt lezen, een treffen waar Jacob liefst niet bij aanwezig was geweest, maar uiteindelijk kwam hij er tenminste heelhuids uit.

Nu is het tijd voor het laatste deel van de reis. Hij gaat terug naar huis! Al zijn vijanden zijn verslagen en hij is vrij om het Beloofde Land met zijn hoofd omhoog binnen te gaan, met zijn vrouwen, slavinnen, een kleine bootlading kinderen en bezittingen, teveel om te op te noemen. Wacht, niet zo vlug! Er zijn nog steeds een paar kleine puntjes die nog niet aangepakt zijn.

We beginnen hoofdstuk 35 met HaShem die aan Jacob zegt dat het nu tijd is om de grenzen over te steken en terug naar huis te gaan. Jacob wendt zich tot zijn familie en geeft hen enkele instructies voor hij zich gereed maakt om het Land binnen te gaan. Bovenaan de lijst staat dat elk zich moet ontdoen van alle valse goden die ze bij zich hebben. Hoe weet hij nu dat er valse goden in het kamp zijn? Weet hij dat het Rachel is die ze heeft? Heeft hij de hele tijd geweten dat zij het was die ze van Laban gestolen had en ze tot op deze dag nog in haar bezit heeft? Dat zijn allemaal vragen die we ons op dit punt kunnen stellen, maar die duidelijk gemaakt zullen worden in de komende verzen.

In de laatste etappe van de reis, beginnen Rachels barensweeën. Er staat opgetekend dat het een zware bevalling is, welke tenslotte het leven aan Rachel kost. Ze leeft lang genoeg om te horen dat het kind een jongen is en noemt hem " Zoon van mijn smart." Er kan echter ook een andere vertaling zijn voor de woorden die ze die dag uitsprak. Ze kunnen ook vertaald worden als " Zoon van mijn valse goden."

Uit de laatste woorden die ze sprak, blijkt dat Rachel waarschijnlijk tot het punt gekomen was om eindelijk haar geheime leven, dat ze geleid had sinds ze haar vaders huis verlaten had toe te geven. In deze laatste momenten, waarschijnlijk met Jacob aan haar zijde, gaf ze toe dat de woorden van haar echtgenoot enkele dagen tevoren, om de valse goden weg te doen, tot haar gericht waren. Ze had begrepen dat ze een laatste kans gekregen had om berouw te tonen en dit geweigerd had.

Haar leven zou tot een einde komen, omdat ze nooit plan B had losgelaten. Haar leven was een vermenging geweest van geloof in de goden van haar vader Laban en de God van haar echtgenoot Jacob. De mix van een lauw leven hield haar uit het Beloofde Land.

Jacob zou de naam van het kind veranderen in Benjamin wat de betekenis van " Zoon van mijn rechter hand" of " Zoon van mijn kracht" draagt. Maar wat was er in de geboorte van dit kind dat Jacob aan kracht deed denken? Was het de kracht die hij doorheen de jaren van Rachel had ontvangen? Zou het kunnen dat hij op deze dag kracht ontvangen had omdat hij in zijn hart altijd geweten had dat Rachel verdeeld was in haar toewijding aan hem? Zag hij in dit moment dat haar uiterlijke schoonheid een misleiding was geweest? Had de wetenschap over deze valse goden en het niet letterlijk aanpakken ervan hem geestelijk en misschien zelfs fysiek leeggezogen? Natuurlijk zijn deze vragen speculatie, maar ik denk dat ze het overdenken wel waard zijn.

Nu, vooraleer we zo ingenomen raken met het mogelijke falen van Rachel, laten we het verhaal omkeren en het toelaten een spiegel voor ons eigen leven te worden. Hoe spreekt de dood van Rachel tot ons?

Je hoeft zelfs niet na te denken om te weten dat ik geloof dat we hier iets gemeen hebben met Jacob, bedoelende dat wij ons ook aan het klaarmaken zijn om terug naar huis te gaan. Dit gezegd zijnde en het feit dat de Torah geschreven werd om ons tot voorbeeld te zijn, zouden wij ook dezelfde instructies krijgen als Jacob lang geleden kreeg? Zouden de woorden om ons van onze valse goden te ontdoen vooraleer we kunnen binnengaan, woorden zijn die wij moeten toelaten om ons leven te onderzoeken en te oordelen?

Het is weinig waarschijnlijk dat iemand die dit commentaar leest echte kleine afgoden in huis heeft zoals Rachel die had. Valse goden bestaan echter in vele vormen. Om ze te vinden moeten we ze eerst definiëren. Simpel gezegd, een valse god is eender wat waarnaar je je keert inplaats van, of zoals je je tot YHWH wend.

Een valse god kan zijn in een uitspraak zoals dit, " ik ben ontdaan, ik ga een film zien zodat ik kan kalmeren!" Ik spreek me hier niet uit tegen films, maar gebruik dit eerder als een voorbeeld waaraan we niet direct denken. Valse goden kunnen natuurlijk ook een verborgen bankrekening zijn, of dat honderd euro biljet dat je weggestopt hebt zonder het aan je echtgenoot(e) te zeggen. Weet je, voor het " juist in geval van moment". Valse goden kunnen pillen zijn die ons ervan weerhouden levensmoeilijkheden aan te pakken.

Het kunnen kinderen zijn die we verafgoden en adoreren, of een status in onze gemeente, ons droomhuis, een pensioenspaarplan en de lijst kan zo doorgaan...

Het komt allemaal hier op neer, wat hebben wij in ons leven, dat ons aan het einde een paar passen van Zijn volle beloften weghoudt? Zal wat we in de kasten en schuiven van ons leven verborgen hebben uiteindelijk datgene zijn wat ons fataal wordt?

Rachel kreeg een gelegenheid om berouw te hebben. Ze heeft het tot het laatste moment genegeerd ,tot het te laat was. Ik geloof dat dezelfde waarschuwing ook vandaag geldt. Laten wij een volk zijn dat leert van de geschiedenis inplaats van haar te herhalen!

Mike Clayton www.Joinedtohashem.org
Ned.vert. S.Van Goethem